

Nicholas Fraser, Marysa Navarro

EVITA

VIAȚA SECRETĂ A EVEI PERÓN

Traducere din limba engleză de Mihaela Prioteasa Petre

Prefață de Alina Pavelescu

CORINT
ISTORIE

Capitolul 1

Casa doñei Juana

Chiar și în centrul satului străzile erau neasfaltate, prăfuite în sezonul cald, de nepracticat în timpul ploilor de iarnă. Piața centrală nu era altceva decât un spațiu mare de pietriș înconjurat de imagini grosolane ale unor nimfe, eroi de război, ale Fecioarei Maria și ale stemei naționale. De o parte a pieței se afla biserica, de cealaltă parte cele două magazine. Casele erau joase, cutii de cărămidă cu un etaj, identice ca structură și aranjate în linie. Unele erau văruițe în alb, altele maro-deschis. Niciuna nu avea verandă, fiind ferite de praful de pe străzi. Copacilor, aflați la distanțe egale, li se tăiaseră mult crengile, până la înălțimea caselor. La marginea satului, la trei sau patru case distanță de piață în orice direcție, pământul se întindea spre orizont, un spațiu vast, cu un cer și mai vast, limitat de împrejmuiri prea largi pentru a vedea dincolo de ele. În depărtare se aflau vite, singure sau în grupuri, și copaci, plantați ca paravânt pentru fermele izolate.

Câmpia netedă și fără forme de la vest de Buenos Aires se numește *pampas*. Este una dintre cele mai fertile zone agricole din lume. Los Toldos, care se află la 240 de kilometri de capitala Argentinei, este ușor diferită de celelalte așezări mici și complet izolate aflate în pampas.

Nu este vorba doar de faptul că au case mici, observa scriitorul argentinian Ezequiel Martínez Estrada în 1933, cât despre

faptul că sunt reduși la stadiul de pitici de către imensitatea mediului înconjurător. Micimea lor este o iluzie optică; pampas îi face să pară așa.

Aceste sate sunt ca meteoriții, bucăți de stele locuite căzute pe pământ la țară. Puteți intra într-un sat ca acesta având impresia că ați intrat în același sat din care tocmai ați ieșit și că întreaga călătorie este doar o iluzie. Puteți întreba care este numele satului și să vi se răspundă cu un zâmbet, pentru că locuitorii cred că acesta este „Satul”, un loc care are un nume, aflat în mijlocul unui loc fără nume. Nu există o distincție reală între sat și mediul rural; satul depinde de cel de-al doilea și cam atât. Este acolo dar poate fi la dreapta sau la stânga, într-adevăr, ar putea să nu fie acolo deloc...¹

Pe vremuri zona era populată de indieni, dar mulți au fost omorâți în războaiele pentru frontiere din 1880. Los Toldos a fost locul unei tabere de indieni, așa cum o demonstrează numele în sine, „Corturile”. Câțiva indieni mai locuiau în bordeie în afara satului și în zilele de sărbătoare se îmbrăcau cu berete albe și ponchouri, mergeau călare și erau înarmați cu sulite. Dar oamenii din sat au venit în timpul războiului sau după aceea, când pământul, liber și vast, a fost colonizat. Primul gard de sârmă a fost ridicat în 1844, primul Aberdeen Angus* a fost adus în 1876 și prima navă frigorifică a venit din Anglia în 1877². Până în 1890, banii și tehnologia englezească au creat o rețea de căi ferate prin câmpie, de la capitala Buenos Aires, și satele s-au dezvoltat ca puncte pe liniile de cale ferată, în jurul haltelor unde se încărcau vitele. Sătenii care au venit din Spania sau Italia în Argentina lucrau ca muncitori sau vindeau fermierilor din regiune diverse obiecte. Nu erau nicio dată înfometați dar, în afară de mâncare, nu aveau mai nimic altceva. Nu puteau deține pământ pentru că acesta fusese deja parcelat în ferme uriașe și dat argentinienilor nativi după

---

* Specie de vaci crescute pentru carnea lor (n. red.).

războaiele cu indienii. Deși erau plătiți prost, nu se considerau săraci. Din cauza distanțelor mari și a drumurilor impracticabile și noroioase în mare parte a anului, călătoreau puțin și, atunci când o făceau, găseau doar sate ca ale lor. Aveau puțini termeni de comparație.

În data de 7 mai 1919, la ora cinci, o femeie indiană a plecat pe jos spre o casă din vestul satului pentru a naște. Era o casă simplă, joasă, construită de-a lungul unei curți împrejmuite cu copaci, aflată la ceva distanță de alte case. Tatăl copilului, Juan Duarte, era o persoană importantă în zonă. Avea 43 de ani și provenea din Chivilcoy, un oraș aflat la 32 de kilometri distanță. Acolo se căsătorise cu Estela Grisolfă, care îi născuse trei fiice. În urmă cu 18 ani își lăsase soția și fiicele în Chivilcoy și venise în Los Toldos pentru a lucra ca administrator al moșiei familiei Malcolm, care era proprietara pământului. Primea o parte din profitul pe care îl obținea muncind pământul și i se dădeau în arendă mici bucăți de teren de către proprietari. Într-o societate rurală atât de simplă, aceste venituri erau suficiente pentru a câștiga mult râvnitul nume de *estanciero**. Ferma avea două cotoare trase de cai și era profitabilă. Duarte avea un automobil și, în 1908, ca recunoaștere a influenței locale pe care o obținuse, a fost numit judecător de pace. Îi plăcea să aibă invitați în casă și lor le plăcea să se afle acolo pentru că era un om sociabil.

Mama copilului era Juana Iburguren, amanta sa din Los Toldos, și se spunea că bunica ei venise în sat împreună cu soldații, în timpul războiului cu indienii. Mama ei, Petronia Nuñez, a trăit o perioadă cu un cărauș basc pe nume Iburguren, căruia fiica ei i-a luat numele. Pe Duarte îl întâlnise când era foarte tânără, la cincisprezece sau șaisprezece ani. Chiar

---

* Proprietari de pământuri (*estancias*), în pampasul argentinian. În jurul anului 1900, aproape 300 de familii de *estancieros* dețineau cea mai mare parte a acestei regiuni (n. red.).

după ce s-au născut copiii Juanei, soția lui Duarte venea des în vizită și probabil din acest motiv menajul lor era suspect. Copiii – Blanca, Elisa, Juan, Erminda și acum Eva María – locuiau cu mama lor într-o casă de pe strada principală și astfel, deși întregul sat știa adevărata situație, se păstra o aparentă decență. Cu toate acestea, Juana Iburguren nu se comporta de parcă ar fi fost doar amanta lui Duarte. Chiar a luat numele de Duarte. Avea ochi negri și trăsături definite, se îmbrăca bine, folosea parfum, lucru neobișnuit în acele timpuri. În sat era invidiată și disprețuită. Se spunea că de la tatăl său basc moștenise încăpățănarea și aroganța.

Pentru ultimul născut al familiei nu există certificat de naștere sau vreo înregistrare de botez. Cei care susțin că le-au văzut înainte să fie distruse spun că a fost botezată odată cu sora ei, Erminda și cu fratele ei, Juan, la 21 noiembrie 1919³. Prenumele ei era Eva María, numele Iburguren. Numele tatălui nu a fost scris pe niciun document și, întrucât perioada de șase luni dintre naștere și botez era mai mare decât de obicei, bârfele din sat spuneau că a existat un conflict între mamă și tată cu privire la numele care ar fi trebuit dat copiilor. Niciunul dintre ei nu și-a folosit numele legal, preferând să-l folosească pe al tatălui.

Cea de-a doua „căsnicie” a lui Duarte nu era ceva neobișnuit. Datorită contextului general – circumstanțele războiului, problema frontierelor și lipsa totală a arhivelor – în Argentina rurală a secolului al XIX-lea coloniștii luau femei indiene și le părăseau, împreună cu copiii lor, pe măsură ce ei mergeau mai departe, de la așezare la așezare și din regiune în regiune. Așa cum a sugerat scriitorul Ezequiel Martínez Estrada, acești copii „și-ar fi putut însuși comportamentul tatălui, dar în adâncul sufletului lor nu erau mulțumiți de el. Nu aveau o casă, erau paria câmpiilor; mai degrabă animale fără stăpâni decât

oameni.”⁴ La începutul secolului al XX-lea, deși moravurile se mai schimbaseră, încă mai existau multe asemenea căsnicii informale.

Se pare că Duarte s-a comportat frumos cu amanta și copiii lui cât timp s-a aflat în Los Toldos. Avea o casă în sat și o menajeră, și ceva asemănător cu viața de familie. Dar așa cum indică problema numelui copiilor săi și comportamentul lui față de ei, simțul paternității avea limite.

În primele luni ale anului 1920, când ultimul născut avea mai puțin de un an, Duarte a părăsit ferma și pe doña Juana și s-a întors la familia lui din Chivilcoy. Probabil a considerat că ferma nu produce suficienți bani sau poate a hotărât să se întoarcă la soția lui; nu a spus clar de ce a plecat și nimeni din sat nu a considerat că avea vreo obligație să se justifice. Plecarea lui a lăsat-o pe doña Juana în sărăcie. Ea și cei cinci copii au plecat din casa de pe strada centrală și s-au mutat pe Calle Drancia nr. 1021, într-o casă cu două camere lângă calea ferată, cu o baracă pentru gătit și curte. Acum este o mahala sărăcăcioasă veche, mirosind a mâncare râncedă și aglomerată de copii. Nu era mai bine nici când familia Duartes locuia acolo. Trebuie să fi fost un cămin umilitor chiar și pentru standardele satului Los Toldos, unde nimic nu contează foarte mult. Pentru a nu muri de foame, doña Juana croia haine pentru oamenii din sat. Cu toate acestea era în continuare privită ca o femeie întreținută; nu a scăpat de această reputație indiferent ce a făcut și probabil îi cauza mai multă durere decât sărăcia în care trăia. Bunăoară, se zvonea că doña Juana a devenit intimă cu Carlos Rosset și că acesta nu era singurul ei protector. „În sat, se vorbea despre Eliseo Calviño, care le dădea pui, sau despre Elías Tomasse, care le dădea carne, sau despre Miguel Lizazo, Juan Gilabert, Armadeo Garín și despre mulți alții...” spunea un bărbat care a fost coleg de școală cu fiicele ei cele mai mici.⁵

Își aduce aminte că lucrurile care se vorbeau pe la spatele doănei Juana li se spuneau în față fiicelor ei. Juan, singurul băiat, a devenit protectorul lor pe măsură ce a crescut și îi amenința pe cei care le insultau. Mai degrabă conta reputația familiei, decât felul în care trăiau în realitate. „Puteai să le zici orice fetelor ălora”, spunea același bărbat, „dar ele nu erau *chicas buscadoras*, nu erau panarame, chiar dacă asta spunea tot satul despre ele.”

În data de 8 ianuarie 1926, doña Juana a aflat că Duarte murise într-un accident de mașină în apropiere de Chivilcoy. S-a hotărât să participe la înmormântare, deși din punct de vedere legal ea și copiii ei nu existau pentru familia defunctului și prezența lor, în conformitate cu uzanțele timpurilor, ar fi putut fi interpretată doar ca un afront. I-a îmbrăcat pe copii în haine de doliu. Blanca avea optsprezece ani, Elisa șaisprezece, Juan doisprezece, Erminda zece și Eva María doar șase. Au ajuns la Chivilcoy când priveghiul începuse deja, dar la ușă, când au sosit și s-au prezentat, Estela Grisolia de Duarte, soția legitimă, le-a spus că nu pot intra. A urmat o ceartă violentă despre cine erau și cu ce scop veniseră. Doña Juana a fost nevoită să îl implore pe fratele soției, primarul din Chivilcoy, și numai după ce acesta a îmbunat-o pe sora lui, li s-a dat voie celor cinci copii să intre în casă.

Pe masă puseseră mâncare și multă băutură. Defunctul, îmbrăcat în cele mai bune haine ale sale, era depus într-un sicriu deschis, înconjurat cu flori. Fratele i-a condus înăuntru, în timp ce toți ceilalți oaspeți priveau în tăcere. S-au uitat scurt la omul care făcuse parte din familia lor, și-au făcut cruce rugându-se și au ieșit afară. Au așteptat în mașină; era o zi de vară călduroasă și prăfuită. Când priveghiul s-a sfârșit, sicriul a fost scos afară și așezat pe un dric tras de cai, împodobit cu catifea de culoare neagră și argintie. Li s-a permis să meargă în

spatele mulțimii de îndoliați, în urma dricului, nu lângă acesta, pentru că acolo mergeau adevărații Duarte. Cimitirul se afla la ceva distanță în afara satului, despărțit de drum printr-un zid, și praful arămiu învăluia coloana de oameni. Mama și copiii au ascultat rugăciunea preotului, au privit groparii cum au aruncat pământ peste sicriu și cum au bătătorit mormântul cu lopețile. Apoi s-au întors la Los Toldos.

Evita și surorile ei nu au abordat vreodată problema nelegitimității lor. În 1972, Erminda, penultimul copil, a scris că mama și tatăl lor erau căsătoriți, că el a sărutat-o pe ea și pe sora ei mai mică Eva María de noapte bună înainte să plece din sat într-o călătorie de afaceri și a murit. Cât despre membrii „legitimi” ai familiei Duarte, Erminda sugerează că erau surori vitrege și că „ele erau mai triste ca noi, pentru că odată cu moartea tatălui au devenit orfane, întrucât își pierduseră mama în urmă cu mult timp”⁶.

La Razón de mi Vida, cartea în care Evita, ajunsă la vârsta maturității, a vorbit despre viața ei, nu conține date sau mențiuni despre copilărie; trecutul este ascuns sub imaginea desăvârșită a celei ce devenise și natura acțiunilor sale nu era pe potrivă personalității ei. Evita a vorbit despre trăirile sale numai când a evocat „*un sentiment de indignare împotriva nedreptății* (sublinierea autorului). De când mă știu existența nedreptății m-a rănit adânc în suflet de parcă mă străpungea un cui. Din fiecare perioadă a vieții mele îmi amintesc câte o nedreptate care mă chinuie și mă distruge.”⁷

Evita era prea tânără pentru a avea amintiri despre plecarea tatălui care era frecvent absent, dar nu a putut uita niciodată înmormântarea. Nu mai plecase niciodată din sat, nu-și văzuse niciodată familia prin ochii altor oameni. Deși nu înțelegea insistențele și dorința arzătoare a mamei de a vedea trupul tatălui și nici motivul pentru care ar fi trebuit să îl vadă, înțelegea

că erau oameni care o urau pe mama ei și pe ea, și probabil era furioasă pentru că fusese expusă la acea ură.

Eva María era mică, slăbuță și tăcută, cu păr des și negru, cu ochi mari, căprui. Avea atacuri de furie care păreau ciudate familiei sale; când a murit bunica ei, la un an după decesul tatălui, s-a aruncat la pământ și a plâns fără consolare. Familia ei o numea *la flaca*: slăbănoaga. Era mai apropiată de sora ei Erminda, pe care toată lumea o striga Chicha, și de un câine pe nume León. Se juca cu Chicha și León pe un teren cu sălcii și un agud, în spatele liniei de cale ferată. Din casă se auzea zgomotul mașinii de cusut, mama ei lucra toată ziua, uneori și seara. Copiii aveau puține jucării, doar păpuși la mâna a doua sau stricate, și din punctul ăsta de vedere erau săraci. Dar întotdeauna aveau suficientă mâncare, *pucheros* sau *polentas*, tocănița de vită și porumb a clasei muncitoare a Argentinei, și pentru că doña Juana își câștiga existența din croitorie, erau bine îmbrăcați, mai bine decât majoritatea copiilor din sat. Doña Juana era mândră de ei și avea standarde înalte. „Nu le permitea celor patru fiice ale sale nici cea mai mică neglijență în ținută, indiferent de ocazie; le-a învățat să se îngrijească, să se comporte ca niște fetițe ce erau.”⁸ Ea era cea care le inducea copiilor sentimentul că erau săraci pentru că fuseseră concepuți ilegal, așa că, în mod normal, ei nu ar fi trebuit să existe. „Ceea ce ne durea cel mai mult, scria Erminda, era să o vedem pe mama suferind din pricina venelor varicoase. Dar nu ceda niciodată în fața durerii, continua să lucreze... În fiecare dimineață trebuia să o ajutăm să coboare din pat. Când medicul i-a spus să se odihnească, i-a replicat tăios: «Nu am timp. Dacă mă odihnesc, cum voi mai putea munci și ei cum vor supraviețui?»”

Când avea opt ani, Eva María și-a pus un șorț și a mers cu Chicha pe strada principală, Calle Mitre, a trecut de piață și de magazine și s-a îndreptat către mica școală primară din capătul celălalt al satului. Școala avea un singur învățător, care însă le

preda copiilor un număr ambițios de materii, printre care chimie, zoologie și mineralogie. Eva María era tăcută și ascultătoare și, potrivit notelor ei, un elev modest. Lipsa deseori de la școală. Învățătorul nu și-a putut aduce aminte mai nimic despre ea, cu excepția ochilor ei mari.

În al doilea an de școală, toți copiii au luat parte la o ceremonie la care a fost prezent și guvernatorul Buenos Airesului.⁹ Vizita unui politician important era atât de rară, încât primarul a profitat de ocazie și a pus în scenă un spectacol în care a prezentat originile și evoluția orașului. Indienii care rămăseseră în Los Toldos au fost primii care au intrat în piață, apoi școlarii. Primarul, îmbrăcat într-o redingotă ponosită, a ținut un discurs lung despre progres și democrație. Apoi Micaela Garcia Cisneros, o fetiță tristă cu pantofi albi, dresuri albe, rochiță albă și cu fundiță albă în păr a urmat după el: „Eu, care simt în sângele meu căldura faptelor legendare și istorice”, a spus ea, „care m-am născut în liniștea unei tabere indiene și am fost alăptată în brațele aspre, dar puternice ale unei femei nevinovate... mă simt foarte bine, smerită și purificată de acest sentiment puternic de patriotism argentinian... Fie ca spiritul de unitate al acestor zile să dăinuiască veșnic.” Copiii au cântat imnul național; au urmat mai multe discursuri, banchete, un meci de fotbal și apoi politicienii au plecat acasă cu trenul, copiii au făcut cu mâna pe peron, în timp ce un avion zbura în înaltul cerului.

Primarul care organizase ceremonia era membru al Partidului Radical și fusese ales recent. Duarte fusese conservator și, prin intermediul prietenilor lor, conservatori și ei, Elisa, fiica lui cea mare, obținuse un post la oficiul poștal. Doña Juana îl întrebase pe primar dacă fiica ei își va păstra locul de muncă și când el i-a răspuns că nu se poate, l-a rugat să îi găsească un alt loc de muncă.¹⁰ I-a găsit un post în Junín, la 32 de kilometri distanță, și astfel, la începutul anului 1930, familia

Duarte a închiriat un camion, și-a strâns lucrurile și a plecat din Los Toldos. Se spune că au plecat noaptea pentru că aveau datorii în sat.

Oamenii se mutau deseori în Argentina secolului al XIX-lea, de obicei departe de coastă, în căutare de pământ. Acum, în anii 1930, cum criza economică afectase prețurile produselor alimentare, unii se mutau înapoi. Junín, unde s-a stabilit familia Duarte, fusese inițial un fort, apoi un punct de cale ferată, dar acum devenea o gară de tranzit între provincie și Buenos Aires. În secolul al XIX-lea, în jurul localității Junín erau *barrios** nesigure și construite în pripă, numite Tierra del Fuego și Villa Italia. În aceste mahalale veneau emigranții. Cei norocoși găseau de muncă în atelierile de cale ferată, la topitorie sau tapițerie, dar cei mai mulți nu găseau nimic și se urcau în trenul către Buenos Aires.

Familia Duarte se număra printre migrații în căutare de locuri de muncă, dar datorită serviciului Elisei la oficiul poștal erau mai norocoși decât mulți alții. Junín, cu palmierii și catedrala lui de culoarea caramelului și a fisticului, este plin de vile cu obloane, având curți interioare albe împodobite cu sticlă colorată și cu dale de piatră vopsite în roșu; într-o astfel de casă s-a mutat familia. Când Blanca s-a angajat ca învățătoare și Juan și-a găsit de muncă călătorind prin regiune unde vindea produse de uz casnic precum săpunul „Radical” și ceara de parchet „La rosa”, doña Juana a renunțat la croitorie pentru ceva mai bun. Nu existau restaurante în acest oraș mic-burghez, iar doña Juana a început să primească „musafiri” în casa ei.

Peste ani, când Evita era faimoasă, se spunea că acasă la doña Juana erau „chicoteli ușuratece, hârjoneli și mici gesturi de afecțiune făcute de mamă și fiice pentru bărbați”¹¹. Dar acest lucru este improbabil. Doña Juana se prezenta acum drept „văduva Duarte”, iar „musafirii” ei, pentru că așa le plăcea să li se spună, erau burlaci la fel de respectabili: José Alvarez

---

* „Cartiere” (în limba spaniolă, în orig.) (n. red).

Rodríguez (don Pepe), directorul Colegio Nacional, care era deasupra oricărei bănuieli, un colaborator frecvent și grandilocvent al rubricilor de scrisori și editoriale ale ziarului local; fratele lui mai mic, Justo, avocat; și maiorul Arrieta, un tânăr trist și tăcut, responsabil cu garnizoana din oraș. Locuința lui se afla la câteva case distanță. Don Pepe, fratele său și maiorul mâncau împreună la o masă în camera din față, în timp ce doña Juana gătea și fiicele ei spălau vasele. Familia mânca separat în bucătăria înghesuită. Uneori stăteau cu bărbații după masă, dar prezența lor era întotdeauna compatibilă cu demonstrațiile de gentilețe ale donei Juana făcute în momente nepotrivite; dacă ar fi sugerat vreodată ca fetele să se facă plăcute bărbaților, probabil s-a referit la a fi politicoase și respectuoase față de musafirii apatici de vârstă mijlocie.

Eva María mergea la școala de dincolo de piața principală a orașului. Un fotograf al școlii surprinde un chip retras, dar puternic, niște ochi triști și mari și buze subțiri. Era „o fetiță foarte frumoasă, cu păr negru și pielea ca porțelanul”, spunea un profesor, „un copil cu trăiri interioare intense, cu o mare sensibilitate și o mare vulnerabilitate.”¹² Cu prietena ei cea mai bună de când avea doisprezece ani, Elsa, era „drăguță, foarte afectuoasă”, dar la școală erau multe fete ale căror mame le spusese să nu vorbească cu Eva María, din cauza „a ceea ce era mama ei”. Evita a resimțit amar respingerea lor, deși nu avea să vorbească niciodată despre asta. Elsa era o orfană crescută de două mătuși care o plăceau pe Eva María.

Zilele săptămânii erau zile de muncă sau de școală, dar duminica era „*dia de salida*”, când toți oamenii din Junín, fie ei isteți sau nu, respectabili sau nu, mergeau pe străzile pustii către centrul orașului, oprindu-se să vadă ceea ce mai văzuseră deja de nenumărate ori în vitrine. „Obişnuiam să merg devreme la biserică împreună cu mama, care era foarte religioasă”, a

declarat o prietenă a Evitei. „Și mersul la biserică era o ocazie de a face o plimbare până în centru. Apoi, după-amiaza, luam cei douăzeci sau treizeci de centavos care erau banii mei de buzunar și mă plimbam în sus și în jos pe lângă cele trei blocuri de pe Calle Rivadavia. Băieții din oraș erau aliniați pe două rânduri și obișnuiau să fluiere sau să ne spună grosolanii în timp ce treceam pe lângă ei. Ciocolata costa cinci centavos, o înghețată-sendviș un pic mai mult. Nu puteam merge la filme duminică, pentru că erau zile de matineu și locurile costau optzeci de centavos, și oricum nu ni se dădea voie să intrăm în baruri. Așa că mergeam în sus și în jos, ne mâncam bomboanele în fața băieților și, când se lăsa întunericul, plecam spre casă...”¹³

O singură dată pe an orașul oferea mai mult decât această rutină, în timpul carnavalului, când se punea muzică și se dansa pe străzi. Fetele purtau măști și își împodobeau ținutele cu florile pe care le primeau de la băieți. Și în zilele de marți, când locurile la film costau doar treizeci de centavos, fetițele își cumpărau dulciuri, se așezau la coadă la Roxy sau la Crystal Palace și așteptau în fotoliile de lemn să se stingă luminile. Filmul începea și ele uitau că sunt prea mari sau prea mici, prea slabe sau prea grase, și că locuiesc în Junín, un orașel pierdut din mijlocul pampasului. Și acolo, pe ecran, în locul plictiseli din weekenduri, erau imagini ale vieții din Europa sau America de Nord, ale bogăției și ale puterii, imagini ale orașelor mari, strălucitoare, și mai ales ale *dragostei*: dragostea în ciuda barierei de clasă socială, dragoste și bani, dragoste și blănuri, dragoste și destin, dragoste în „saloane spațioase, cu scări de marmură neagră și balustrade cromate, cu scaune albe de satin, draperii albe de satin, covoare pufoase de lână, mese și scaune cu picioare de crom, unde o newyorkeză blondă și frumoasă, dactilografă, își seduce șeful și îl păcălește să divorțeze de eleganta lui soție”. Așa cum scrie Manuel Puig în *Heartbreak Tango*¹⁴, romanul său despre viața din orașele mici, nu conta

că filmele americane ajungeau în orașele ca Junín patru sau cinci ani după ce apăruseră în străinătate, că erau dublate mi-zerabil și că înfățișau ținute care fuseseră la modă cu mult timp în urmă, chiar și în Junín. Încă prindeau la public. Erau și filme argentinieni, unele chiar reușite, dar aveau bugete mici și nu păreau exotice. Nu puteau concura cu cele de la Hollywood.

Fetele cumpărau *Sintonía*, revista argentiniană despre filme, o tăiau, schimbau între ele fotografiile și visau la Hollywood și la Paris. Vedeta preferată a Evei María era Norma Shearer, născută într-o familie săracă din Montreal, care a ajuns la Hollywood, l-a întâlnit pe Irving Thalberg și a jucat în multe filme ale studioului MGM, inclusiv în *Marie Antoinette*. Eva María se oferea să spele vasele în locul surorii sale Erminda, în schimbul fotografiilor din filme.

În locul în care mi-am petrecut copilăria, spunea Evita – nu l-a menționat niciodată – erau mai mulți oameni săraci decât bogați, dar mă convingeam singură că există alte locuri în țara mea și în lume unde putea fi altfel... De exemplu, îmi imaginam că orașele mari erau locuri minunate unde exista doar bogăție; și orice auzisem despre ele de la alți oameni îmi întărea convingerea. Se vorbea despre marele oraș de parcă ar fi fost un paradis minunat unde totul era frumos și nemaipomenit și eu credeam, din ceea ce spuneau ei, că oamenii erau *oameni mai reali* decât cei pe care îi vedeam în orașul meu.

În 1934, cu Blanca, ce preda la școala din oraș, cu Elisa angajată la oficiul poștal și cu Juan care avea și el un loc de muncă, familia se descurca mai bine. Juan era un barbugiu și un afemeiat care purta costume de baie albe cu palmieri și conducea o mașină decapotabilă Packard. La cincisprezece ani Eva María avea un prieten pe nume Ricardo care era din garnizoană. Putea avea același stil de viață precum surorile ei; dansuri pe muzica *paso-dobles*, *rancheras*, chiar și ragtime, unde băieții erau bine-crescuți și atingeau fetele doar la dans. Mai târziu s-ar fi angajat și

apoi s-ar fi căsătorit cu cineva precum maiorul Arrieta sau Justo Rodriguez, care într-adevăr s-au căsătorit ulterior cu Blanca și Elisa. Cel mai probabil nu cunoscuse oamenii de vază din Junín, cum ar fi englezii de la compania de cale ferată sau *gente bien* din cluburile spaniole și italiene, dar asta n-a contat pentru ea, pentru că orașul în sine nu conta.

La școală, Eva recita poezii, versuri placide și sentimentale; jucase într-o producție studentească și într-o sâmbătă s-a dus la magazinul de discuri din oraș și a recitat poeziile la amplificator. I-a spus mamei că vrea să devină actriță și, când aceasta a ignorat-o, a insistat. A fost chemat don Pepe care a auzit-o pe Eva interpretând acasă și a spus, în stilul său pompos, că părinții nu ar trebui niciodată să înăbușe vocația incipientă a copiilor lor. „Dacă dă greș, a spus, n-aveți de ce să vă faceți griji și dacă reușește, cu atât mai bine pentru ea.”¹⁵

Se spune că mai târziu în acel an, cântărețul de tangou Agustín Magaldi a avut o reprezentație la teatrul Crystal Palace din Junín. Născut într-o familie săracă din Rosario, lucra într-o fabrică de artificii, până într-o zi când l-a auzit pe interpretul Caruso la radio. Inspirat de acesta, a început să-și antreneze vocea de tenor. Când a venit în Junín avea 37 de ani și era al doilea tenor ca faimă după Carlos Gardel. Ultimul disc al lui Magaldi, *Vagabundo*, se vânduse în peste un milion de copii. Când urca pe scenă, purta o pălărie de paie și un blazer sau un costum cu două rânduri de nasturi și își dădea părul cu briantină. Întotdeauna adopta o atitudine sobră specifică maestrilor tangoului, chiar dacă el era, de fapt, moale, chiar grăsuț, fără prea multă prestață fizică. Cu toate astea, din întunericul cinematografului, era fără îndoială o vedetă adevărată.

Cele mai multe relatări¹⁶ despre viața Evitei spun că s-a îndrăgostit de imaginea din reflectoare a lui Magaldi sau că s-a hotărât să-l seducă și să-l folosească; în oricare dintre variante,

ea i-a fost prezentată, l-a rugat să o ia cu el la Buenos Aires, și când acesta a ezitat, s-a urcat cu forța în compartimentul de tren și a mers cu el la oraș, părăsindu-și astfel familia și devenind amanta unui om însurat. Cu toate acestea, nu există nicio dovadă că Magaldi ar fi venit în Junín în acel an. Cântăreț de tangou, un om slab care îi era devotat mamei sale, obișnuia să își ia nevasta în turnee și e greu de înțeles ce a văzut în micuța și slăbuța Eva María. Dacă într-adevăr a ajutat-o să plece din Junín, cel mai probabil ajutorul lui a fost inofensiv. Sora Evitei insistă că doña Juana, îmboldită de don Pepe, ar fi însoțit-o pe Eva la oraș. Potrivit mărturiei sale, mama și fiica au tot mers pe la posturile de radio până când au găsit un program pentru care era nevoie de o tânără. Eva María a recitat poezia despre moarte și despărțire cu atâta patos, încât directorul postului de radio i-a oferit „un mic contract”¹⁷. Apoi a trebuit să stea în casa unor prieteni, în timp ce doña Juana a plecat acasă, „furi-oasă pe don Pepe, furioasă pe lume”.

Felul în care Eva María a plecat din Junín este mai puțin important pe lângă faptul în sine. Multe fete aveau ceea ce ea numea „sentimentul fundamental... indignarea la vederea nedreptății” îndreptate împotriva familiilor lor, satelor și sărăciei în care trăiau. Multe dintre ele voiau să devină actrițe, dar majoritatea respectau dorințele părinților lor, se măritau bine, continuau să trăiască în provincie și să meargă la cinema o dată pe săptămână. Eva María nu avea bani, avea o educație precară și niciun talent vizibil, dar voia să cucerească orașul și să devină vedetă. Cu mama ei sau cu Magaldi, s-a urcat în trenul de Buenos Aires în primele luni ale anului 1935, a coborât la ultima stație, Retiro, și a început viața pe cont propriu. Avea cincisprezece ani.